Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 3. oktobra 2019*

„Predhodno odločanje – Informacijska družba – Svoboda opravljanja storitev – Direktiva 2000/31/ES – Odgovornost posrednih ponudnikov storitev – Člen 14(1) in (3) – Ponudnik storitev gostovanja – Možnost, da se od ponudnika zahteva ustavitev ali preprečitev kršitve – Člen 18(1) – Osebno, stvarno in krajevno področje uporabe odredbe – Člen 15(1) – Neobstoj splošne obveznosti nadzora“

V zadevi C-18/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) z odločbo z dne 25. oktobra 2017, ki je prispela na Sodišče 10. januarja 2018, v postopku

Eva Glawischnig-Piesczek

proti

Facebook Ireland Limited,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Prechal, predsednica senata, F. Biltgen, J. Malenovský (poročevalec), C. G. Fernlund, sodniki, in L. S. Rossi, sodnica,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja enote,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. februarja 2019,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za E. Glawischnig-Piesczek M. Windhager in W. Niklfeld, Rechtsanwälte,

– za Facebook Ireland Limited G. Kresbach, K. Struckmann in A. Tauchen, Rechtsanwälte,

– za avstrijsko vlado G. Hesse, G. Kunnert in A. Jurgutyte-Ruez, agenti,

– za latvijsko vlado I. Kucina, E. Petrocka-Petrovska in V. Soņeca, agentke,

– za portugalsko vlado L. Inez Fernandes in M. Figueiredo, agenta, skupaj s T. Rendasom, pravnim svetovalcem,

* Jezik postopka: nemščina.

– za finsko vlado J. Heliskoski, agent,

– za Evropsko komisijo G. Braun, F. Wilman, S. L. Kalėda in P. Costa de Oliveira, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 4. junija 2019

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 15(1) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399).

2 Predlog je bil vložen v okviru spora med Evo Glawischnig-Piesczek in družbo Facebook Ireland Limited s sedežem na Irskem glede objave sporočila, ki vsebuje izjave, ki žalijo čast E. Glawischnig-Piesczek, na strani uporabnika, ki gostuje na spletnem mestu družbenega omrežja Facebook.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 6, 7, 9, 10, 40, 41, od 45 do 48, 52, 58 in 60 Direktive 2000/31 je navedeno:

„(6) […] [T]a direktiva z obravnavo samo nekaterih posebnih vprašanj, ki povzročajo probleme v delovanju notranjega trga, v celoti uresničuje načelo subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe;

(7) Ta direktiva mora zaradi zagotavljanja pravnega varstva in zaupanja potrošnikov določiti jasen in splošen okvir za urejanje nekaterih pravnih vidikov elektronskega poslovanja na notranjem trgu;

[…]

(9) Prosti pretok storitev informacijske družbe lahko v pravu Skupnosti v mnogih primerih izraža bolj splošno načelo, namreč svobodo izražanja v skladu s členom 10(1) [Evropske k]onvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin[, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu], ki so jo ratificirale vse države članice; zato morajo direktive, ki zajemajo ponudbo storitev informacijske družbe, zagotoviti, da se lahko ta dejavnost izvaja svobodno v skladu s tem členom in da zanjo veljajo samo omejitve iz odstavka 2 tega člena in člena 46(1) Pogodbe; ta direktiva ne posega v osnovna pravila in načela nacionalne zakonodaje, ki se nanašajo na svobodo izražanja;

(10) Ukrepi iz te direktive se skladno z načelom sorazmernosti strogo omejujejo na najnujnejše za zagotavljanje pravilnega delovanja notranjega trga; kjer je potrebno ukrepanje na ravni Skupnosti, mora direktiva, zato da bi zagotovila območje brez notranjih meja za elektronsko poslovanje, omogočiti visoko stopnjo zaščite ciljev splošnega interesa, predvsem varstvo mladoletnikov in človekovega dostojanstva, varstvo potrošnikov in varstvo javnega zdravja; […]

[…]

(40) Obstoječe in nastajajoče razlike v zakonodaji in sodni praksi držav članic glede odgovornosti ponudnikov storitev, ki delujejo kot posredniki, onemogočajo nemoteno delovanje notranjega trga, predvsem škodujejo razvoju čezmejnih storitev in povzročajo konkurenčne motnje;

ponudniki storitev imajo v nekaterih okoliščinah dolžnost ukrepati in tako preprečiti ali ustaviti nezakonite dejavnosti; ta direktiva naj bi bila ustrezna podlaga za razvoj hitrih in zanesljivih postopkov za odstranitev in blokiranje dostopa do nezakonitih podatkov; […]

(41) Ta direktiva vzpostavlja ravnotežje med različnimi interesi in določa načela, na katerih lahko temeljijo dogovori in standardi v tej panogi;

[…]

(45) Omejitve odgovornosti posrednih ponudnikov storitev, določene v tej direktivi, ne posegajo v možnost izdajanja sodnih odredb; te odredbe so lahko sodne ali upravne, ki zahtevajo ustavitev ali preprečitev vseh kršitev, vključno z odstranitvijo nezakonitih podatkov ali onemogočenjem dostopa do njih;

(46) Ponudnik storitve informacijske družbe, ki sestoji iz shranjevanja podatkov, mora za uveljavljanje omejitve odgovornosti takoj ukrepati, ko izve ali se zave nezakonitih dejavnosti, in odstraniti ali onemogočiti dostop do zadevnih podatkov; odstranitev ali onemogočenje dostopa se morata izvesti ob upoštevanju načela svobodnega izražanja mnenja in v ta namen določenih postopkov na nacionalni ravni; ta direktiva ne posega v možnost držav članic, da predpišejo posebne zahteve, ki jih je treba nemudoma izpolniti pred odstranitvijo ali blokado podatkov;

(47) Države članice ponudnikom storitev ne morejo predpisati splošnih obveznosti glede nadzora; to se ne nanaša na nadzorne obveznosti v posebnih primerih in zlasti ne posega v odredbe, ki jih sprejmejo nacionalni organi skladno z nacionalno zakonodajo;

(48) Ta direktiva ne posega v možnost, da države članice od ponudnikov storitev, ki hranijo podatke od prejemnikov storitev, zahtevajo, da postopajo s skrbnostjo, ki jo je od njih razumljivo pričakovati in je določena v nacionalnem pravu, tako da odkrijejo in preprečijo nekatere oblike nezakonitih dejavnosti;

[…]

(52) Zaradi učinkovitega uresničevanja svoboščin notranjega trga je potrebno oškodovancem zagotoviti učinkovit dostop do mehanizmov za poravnavo sporov; za škodo, ki lahko nastane v zvezi s storitvami informacijske družbe, je značilna njena hitrost in geografska razširjenost; zaradi posebne narave in potrebe po zagotovitvi ohranjanja medsebojnega zaupanja nacionalnih organov, ki si ga morajo ti izkazovati, […] ta direktiva [državam članicam predpisuje], da zagotovijo možnosti za ustrezno sodno varstvo; države članice bi morale preveriti, ali obstaja potreba po zagotovitvi dostopa do sodnih postopkov po elektronski poti;

[…]

(58) Direktiva se ne uporablja za storitve ponudnikov, ki imajo sedež v tretji državi; zaradi globalne razsežnosti elektronskega poslovanja je treba zagotoviti, da so pravila Skupnosti skladna z mednarodnimi pravili; ta direktiva je brez vpliva na rezultate diskusij v okviru mednarodnih organizacij (med drugim STO, OECD, UNCITRAL) o pravnih zadevah;

[…]

(60) Zaradi neoviranega razvoja elektronskega poslovanja mora biti ta pravni okvir jasen in enostaven, predvidljiv in združljiv z veljavnimi mednarodnimi pravili, tako da ne ovira konkurenčnosti evropske industrije ali vpliva na inovacije s tega področja;“

4 Člen 14 Direktive 2000/31, naslovljen „Gostiteljstvo“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za podatek, ki ga je shranil na zahtevo prejemnika storitve, pod pogojem, da:

(a) ponudnik dejansko ne ve za nezakonito dejavnost ali podatek in mu glede odškodninskih zahtevkov niso znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek,

ali

(b) ponudnik, takoj ko za to izve ali se tega zave, nemudoma ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka.

[…]

3. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitev ali preprečitev kršitve, in tudi ne v možnost, da države članice določijo postopke, ki urejajo odstranitev ali onemogočenje dostopa do podatkov.“

5 Člen 15(1) te direktive določa:

„Države članice ponudnikom glede opravljanja storitev iz členov 12, 13 in 14 ne predpišejo splošne obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem prenosu ali shranjevanju, pa tudi ne za dejavno raziskovanje okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost.“

6 Člen 18(1) te direktive določa:

„Države članice zagotovijo, da sodno varstvo, ki ga predvideva nacionalno pravo glede dejavnosti storitev informacijske družbe, omogoča hitro sprejetje ukrepov, vključno z začasnimi ukrepi, namenjenimi ustavitvi domnevne kršitve in preprečitvi nadaljnjega oškodovanja zadevnih interesov.“

Avstrijsko pravo

7 V skladu s členom 1330(1) Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (civilni zakonik) je tisti, ki je zaradi razžalitve časti utrpel dejansko škodo ali izgubo dobička, upravičen zahtevati odškodnino. V skladu z odstavkom 2 tega člena to velja tudi, kadar nekdo razširja dejstva, ki ogrožajo ugled, premoženjski položaj ali obete za prihodnost druge osebe, čeprav je vedel ali bi moral vedeti, da dejstva niso resnična. V tem primeru se lahko zahtevata popravek in objava popravka.

8 Člen 78(1) Urheberrechtsgesetz (zakon o avtorski in sorodnih pravicah) določa, da se fotografije oseb ne smejo niti javno razstavljati niti razširjati na drug način, na katerega se omogoči dostop javnosti do njih, če bi se s tem poseglo v legitimne interese osebe, ki je na fotografiji, oziroma – če je ta umrla, ne da bi dopustila ali naročila objavo – v legitimne interese njenega ožjega družinskega člana.

9 V skladu s členom 18(1) E-Commerce-Gesetz (zakon o elektronskem poslovanju) ponudniki storitev gostovanja nimajo splošne obveznosti, da nadzorujejo podatke, ki jih shranjujejo ali prenašajo ali do katerih omogočajo dostop, niti da na lastno pobudo raziskujejo dejstva ali okoliščine, ki kažejo na nezakonite dejavnosti.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

10 E. Glawischnig-Piesczek je bila poslanka Nationalrat (spodnji dom parlamenta, Avstrija), vodja poslanske skupine „Die Grünen“ (Zeleni) v parlamentu in zvezna tiskovna predstavnica te politične stranke.

11 Družba Facebook Ireland upravlja svetovno platformo družbenega medija (v nadaljevanju: Facebook Service) za uporabnike zunaj Združenih držav Amerike in Kanade.

12 Neki uporabnik Facebook Service je 3. aprila 2016 na svoji osebni strani delil članek iz avstrijskega spletnega informativnega portala *oe24.at*, naslovljen „Zeleni: za ohranitev minimalnega dohodka za begunce“, zaradi česar je bil na tej strani ustvarjen „predogled“ izvirnega spletnega mesta, ki je vseboval naslov in kratek povzetek navedenega članka ter fotografijo E. Glawischnig-Piesczek. Poleg tega je ta uporabnik v zvezi s tem člankom objavil komentar, ki je bil napisan na način, za katerega je predložitveno sodišče ugotovilo, da gre za žalitev tožeče stranke v postopku v glavni stvari ter obrekovanje in škodovanje njenemu ugledu. Vsak uporabnik Facebook Service je lahko prebral ta prispevek.

13 E. Glawischnig-Piesczek je v dopisu z dne 7. julija 2016 od družbe Facebook Ireland med drugim zahtevala, naj ta komentar izbriše.

14 Ker družba Facebook Ireland zadevnega komentarja ni odstranila, je E. Glawischnig-Piesczek vložila tožbo na Handelsgericht Wien (gospodarsko sodišče na Dunaju, Avstrija), ki je z začasno odredbo z dne 7. decembra 2016 družbi Facebook Ireland odredilo, naj takoj in do konca postopka z opustitveno tožbo preneha objavljati in/ali razširjati fotografije, na katerih je tožeča stranka v glavni stvari, kadar spremno besedilo vsebuje trditve, ki so enake ali imajo enakovredno vsebino kot trditve iz komentarja, omenjenega v točki 12 te sodbe.

15 Družba Facebook Ireland je v Avstriji onemogočila dostop do prvotno objavljene vsebine.

16 Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju, Avstrija) je v pritožbenem postopku odredbo, izdano na prvi stopnji, potrdilo v delu, v katerem se nanaša na enake trditve. Po drugi strani pa je presodilo, da se obveznost razširjanja trditev z enakovredno vsebino nanaša le na trditve, o katerih so družbo Facebook Ireland obvestile tožeča stranka v postopku v glavni stvari ali tretje osebe ali s katerimi je bila drugače seznanjena.

17 Handelsgericht Wien (gospodarsko sodišče na Dunaju) in Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju) sta svoji odločitvi oprli na člen 78 zakona o avtorski in sorodnih pravicah ter člen 1330 civilnega zakonika, ker sta med drugim menili, da objavljeni komentar vsebuje izjave, ki pomenijo hudo razžalitev časti E. Glawischnig-Piesczek, poleg tega pa ji je v njem pripisano protipravno ravnanje, ne da bi bil v zvezi s tem naveden kakršen koli dokaz.

18 Obe stranki v postopku v glavni stvari sta pri Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) vložili revizijo.

19 Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče), ki mora odločiti o tem, ali je mogoče odredbo o prenehanju kršitev, ki je bila izdana ponudniku storitev gostovanja, ki upravlja družbeno omrežje z velikim številom uporabnikov, razširiti tudi na dobesedno enake izjave in/ali izjave z enakovredno vsebino, s katerimi ta ponudnik storitev gostovanja ni bil seznanjen, je navedlo, da je treba v skladu z njegovo lastno sodno prakso tako obveznost šteti za sorazmerno, če je bil ponudnik storitev gostovanja že seznanjen z vsaj enim primerom, v katerem je neki uporabnik z objavo posegel v interese zadevne osebe, zaradi česar je izkazano tveganje, da bo prišlo še do drugih kršitev.

20 Ker pa je Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) menilo, da se v sporu, o katerem odloča, postavljajo vprašanja glede razlage prava Unije, je prekinilo odločanje in Sodišču predložilo ta vprašanja za predhodno odločanje:

„1. Ali člen 15(1) Direktive [2000/31] v primeru ponudnika storitev spletnega gostovanja (*host provider*), ki ni nemudoma odstranil nezakonitih podatkov, na splošno nasprotuje obveznostim, navedenim v nadaljevanju, in sicer, da bi moral poleg teh nezakonitih podatkov v smislu člena 14(1)(a) te direktive odstraniti tudi druge enake podatke:

– po vsem svetu;

– v konkretni državi članici;

– konkretnega prejemnika storitve po vsem svetu;

– konkretnega prejemnika storitve v konkretni državi članici?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen: ali to v vsakem od primerov velja tudi za podatke z enakovredno vsebino?

3. Ali to velja tudi za podatke z enakovredno vsebino od trenutka, ko je bil upravljavec seznanjen s to okoliščino?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in drugo vprašanje

21 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba Direktivo 2000/31, zlasti njen člen 15(1), razlagati tako, da nasprotuje temu, da bi lahko sodišče države članice:

– ponudniku storitev gostovanja naložilo, da mora izbrisati podatke, ki jih hrani in katerih vsebina je enaka vsebini podatka, ki je bil prej razglašen za nezakonitega, ali blokirati dostop do njih, ne glede na to, kdo je zahteval hrambo teh podatkov;

– ponudniku storitev gostovanja naložilo, naj izbriše podatke, ki jih hrani in katerih vsebina je enakovredna vsebini podatka, ki je bil prej razglašen za nezakonitega, ali naj blokira dostop do njih, in

– razširilo učinke take odredbe na svetovno raven.

22 Najprej je treba ugotoviti, da ni sporno, da družba Facebook Ireland ponuja storitve gostovanja v smislu člena 14 Direktive 2000/31.

23 V zvezi s tem je treba spomniti, da je člen 14(1) te direktive namenjen temu, da se ponudnik storitev gostovanja oprosti odgovornosti, če je izpolnjen eden od dveh pogojev, naštetih v tej določbi, in sicer, da ne ve za nezakonito dejavnost ali podatek ali da takoj, ko za to nezakonitost izve, nemudoma ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do tega podatka.

24 Poleg tega iz člena 14(3) Direktive 2000/31 v povezavi z njeno uvodno izjavo 45 izhaja, da ta oprostitev ne posega v možnost nacionalnih sodišč ali upravnih organov, da od zadevnega ponudnika storitev gostovanja zahtevajo ustavitev ali preprečitev kršitve, vključno z izbrisom nezakonitih podatkov ali onemogočenjem dostopa do njih.

25 Iz tega izhaja, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 32 sklepnih predlogov, da je lahko ponudnik storitev gostovanja naslovnik odredb, ki se sprejmejo na podlagi nacionalnega prava države članice, čeprav izpolnjuje enega od alternativno navedenih pogojev iz člena 14(1) Direktive 2000/31, se pravi tudi v primeru, če se šteje, da ni odgovoren.

26 Poleg tega člen 18 Direktive 2000/31, ki je umeščen v poglavje III te direktive, naslovljeno „Izvajanje“, v odstavku 1 določa, da države članice zagotovijo, da sodno varstvo, ki ga predvideva nacionalno pravo glede dejavnosti storitev informacijske družbe, omogoča hitro sprejetje ukrepov, vključno z začasnimi ukrepi, namenjenimi ustavitvi domnevne kršitve in preprečitvi nadaljnjega oškodovanja zadevnih interesov.

27 Kot je v tej zadevi razvidno iz točke 13 te sodbe in iz besedila postavljenih vprašanj, je treba najprej ugotoviti, da je družba Facebook Ireland vedela za zadevni nezakoniti podatek. Nato je treba ugotoviti, da ta družba ni nemudoma odstranila podatka ali onemogočila dostopa do njega, kot to določa člen 14(1) Direktive 2000/31. Nazadnje, tožeča stranka v postopku v glavni stvari je pri nacionalnem sodišču zahtevala izdajo odredbe, na kakršno se nanaša omenjeni člen 18.

28 V uvodni izjavi 52 te direktive je pojasnjeno, da je zaradi posebne narave, ki izhaja iz dejstva, da je za škodo, ki lahko nastane v zvezi s storitvami informacijske družbe, značilna njena hitrost in geografska razširjenost, in zaradi potrebe po zagotovitvi ohranjanja medsebojnega zaupanja nacionalnih organov, ki si ga morajo ti izkazovati, zakonodajalec Evropske unije državam članicam predpisal, da zagotovijo možnosti za ustrezno sodno varstvo.

29 Tako imajo države članice v okviru izvajanja člena 18(1) Direktive 2000/31 še posebej široko diskrecijsko pravico v zvezi s pravnimi sredstvi in postopki, ki omogočajo sprejetje potrebnih ukrepov.

30 Ker je poleg tega v več jezikovnih različicah te določbe, med drugim v španski, angleški in francoski, izrecno navedeno, da so ti ukrepi namenjeni ustavitvi „kakršne koli“ domnevne kršitve in preprečitvi „kakršnega koli“ nadaljnjega oškodovanja zadevnih interesov, načeloma ni mogoče šteti, da za izvajanje teh ukrepov veljajo kakršne koli omejitve njihovega obsega. Te razlage ni mogoče ovreči na podlagi okoliščine, da druge jezikovne različice te določbe, med drugim nemška, določajo, da so ti ukrepi namenjeni ustavitvi „domnevne kršitve“ in preprečitvi „nadaljnjega oškodovanja zadevnih interesov“.

31 Člen 15(1) Direktive 2000/31 pa določa, da države članice ponudnikom glede opravljanja storitev iz členov 12, 13 in 14 ne predpišejo splošne obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem prenosu ali shranjevanju, pa tudi ne za dejavno raziskovanje okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost.

32 Na vprašanji, ki ju je postavilo predložitveno sodišče, je treba odgovoriti ob upoštevanju navedenih določb.

33 Na prvem mestu predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali člen 15(1) Direktive 2000/31 nasprotuje temu, da sodišče države članice ponudniku storitev gostovanja odredi, naj izbriše ali blokira dostop do podatkov, ki jih hrani in katerih vsebina je enaka vsebini podatka, ki je bil prej razglašen za nezakonitega.

34 Čeprav ta člen 15(1) državam članicam prepoveduje, da bi ponudnikom storitev gostovanja naložile splošno obveznost nadzora podatkov pri njihovem prenosu ali hrambi ali splošno obveznost dejavnega iskanja dejstev ali okoliščin, ki kažejo, da gre za nezakonito dejavnost, pa se taka prepoved, kot izhaja iz uvodne izjave 47 te direktive, ne nanaša na nadzorne obveznosti „v posebnih primerih“.

35 Za tak poseben primer gre lahko – kot je to v postopku v glavni stvari – med drugim, če je točno določen podatek, ki ga je ponudnik storitev gostovanja shranil na zahtevo nekega uporabnika njegovega družbenega omrežja, preučevalo in presojalo pristojno sodišče države članice, ki je na koncu ugotovilo, da je ta podatek nezakonit.

36 Glede na to, da družbeno omrežje olajšuje hitro posredovanje informacij, shranjenih pri ponudniku storitev gostovanja, med različnimi uporabniki, obstaja resnična nevarnost, da bi podatek, ki je bil označen kot nezakonit, lahko pozneje ponovno objavil in delil drug uporabnik tega omrežja.

37 Da bi se zagotovilo, da neki ponudnik storitev gostovanja prepreči kakršno koli nadaljnje oškodovanje zadevnih interesov, je v teh okoliščinah legitimno to, da lahko pristojno sodišče od tega ponudnika storitev gostovanja zahteva, da blokira dostop do shranjenih podatkov, katerih vsebina je enaka vsebini, za katero je bilo prej ugotovljeno, da je nezakonita, ali da odstrani te podatke, ne glede na to, kdo je zahteval njihovo hrambo. Posebej glede enakosti vsebine zadevnih podatkov pa je treba ugotoviti, da ni mogoče šteti, da odredba, ki je bila izdana s tem namenom, ponudniku storitev gostovanja nalaga obveznost, da na splošno nadzoruje podatke, ki jih hrani, in tudi ne splošne obveznosti, da dejavno išče dejstva ali okoliščine, ki kažejo, da gre za nezakonito dejavnost, v smislu člena 15(1) Direktive 2000/31.

38 Na drugem mestu predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali člen 15(1) Direktive 2000/31 nasprotuje temu, da sodišče države članice ponudniku storitev gostovanja naloži izbris podatkov, ki jih hrani in katerih vsebina je enakovredna vsebini podatka, za katerega je bilo prej ugotovljeno, da je nezakonit, ali da blokira dostop do takih podatkov.

39 Iz navedb, ki jih vsebuje predložitvena odločba, je razvidno, da predložitveno sodišče kot „podatke z enakovredno vsebino“ razume podatke s sporočilom, katerega vsebina je v bistvenem delu nespremenjena in se zato zelo malo razlikuje od vsebine, katere nezakonitost je bila ugotovljena.

40 V zvezi s tem je treba poudariti, da nezakonitost vsebine nekega podatka ne izhaja zgolj iz uporabe nekaterih izrazov, kombiniranih na neki način, temveč iz dejstva, da je sporočilo, ki se prenaša s to vsebino, opredeljeno kot nezakonito zaradi, kot v tem primeru, izjav, ki škodijo ugledu neke osebe.

41 Iz tega izhaja, da se mora za to, da bi se lahko z odredbo, s katero se želi doseči prenehanje takega nezakonitega dejanja in preprečitev ponovnih posegov v zadevne interese, dejansko doseglo ta cilja, ta odredba nanašati tudi na podatke, katerih vsebina, s katero se sicer prenaša v bistvu enako sporočilo, je glede na podatek, katerega vsebina je bila razglašena za nezakonito, zaradi drugačne uporabe besed ali besednih kombinacij oblikovana nekoliko drugače. V nasprotnem primeru in kot poudarja predložitveno sodišče, bi se lahko učinki take odredbe brez težav zaobšli s shranjevanjem sporočil, ki bi se le malo razlikovala od sporočil, za katere je bilo prej ugotovljeno, da so nezakonita, kar bi lahko vodilo do tega, da bi morala zadevna oseba začenjati vedno nove postopke, da bi dosegla prenehanje ravnanj, katerih žrtev je.

42 Vendar je treba v zvezi s tem spomniti tudi, da – kot je razvidno iz člena 15(1) Direktive 2000/31 in kot je bilo opozorjeno v točki 34 te sodbe – sodišče države članice ponudniku storitev gostovanja ne more izdati niti odredbe, s katero bi mu naložilo obveznost splošnega nadzora podatkov, ki jih hrani, niti ga ne more prisiliti, da dejavno išče dejstva ali okoliščine, ki kažejo, da gre za nezakonito vsebino.

43 V zvezi s tem je treba zlasti poudariti, da je želel zakonodajalec Unije, kot je razvidno iz uvodne izjave 41 Direktive 2000/31, s sprejetjem te direktive vzpostaviti ravnotežje med različnimi upoštevnimi interesi.

44 Člen 15(1) Direktive 2000/31 v povezavi z uvodno izjavo 41 te direktive tako pomeni tudi, da cilja odredbe, kakršna je odredba iz člena 18(1) te direktive, ki je zlasti, da se učinkovito varuje ugled in čast oseb, ni mogoče doseči tako, da bi se ponudniku storitev gostovanja naložilo pretirane obveznosti.

45 Glede na navedeno morajo enakovredni podatki iz točke 41 te sodbe vsebovati konkretne elemente, ki jih ustrezno opredeli izdajatelj odredbe, kot so ime osebe, na katero se nanaša prej ugotovljena kršitev, okoliščine, v katerih je bila ta kršitev ugotovljena, in vsebino, ki je enakovredna tisti, za katero je bilo ugotovljeno, da je nezakonita. Razlike v ubeseditvi te vsebine, ki je enakovredna vsebini, za katero je bilo ugotovljeno, da je nezakonita, nikakor ne smejo biti take, da bi zadevnemu ponudniku storitev gostovanja nalagale, naj samostojno presoja to vsebino.

46 V teh okoliščinah je treba po eni strani ugotoviti, da je obveznost, kakršna je opisana v točkah 41 in 45 te sodbe, ker se nanaša tudi na podatke z enakovredno vsebino, dovolj učinkovita za zagotovitev varstva osebe, na katero se nanašajo izjave, ki škodijo njenemu ugledu. Po drugi strani je treba ugotoviti, da se to varstvo ne zagotavlja tako, da bi bila ponudniku storitev gostovanja naložena pretirana obveznost, ker sta nadzor in iskanje, ki se s tem varstvom zahtevata, omejena na podatke, ki vsebujejo elemente, ki so konkretno opredeljeni v odredbi, in ker enakovredna vsebina teh podatkov, ki škoduje ugledu, ni taka, da bi se od ponudnika storitev gostovanja zahtevalo, da mora opraviti samostojno presojo, zaradi česar lahko uporabi avtomatične tehnike in orodja iskanja.

47 Taka odredba tako med drugim ni taka, da bi se z njo ponudniku storitev gostovanja naložila obveznost, da izvaja splošen nadzor nad podatki, ki jih hrani, ali splošna obveznost dejavnega iskanja dejstev ali okoliščin v smislu člena 15(1) Direktive 2000/31.

48 Na tretjem mestu, čeprav predložitveno sodišče v obrazložitvi svoje predložitvene odločbe v zvezi s tem ni navedlo pojasnil, besedilo vprašanj, ki jih je postavilo Sodišču, kaže na to, da se njegovi dvomi nanašajo tudi na vprašanje, ali člen 15(1) Direktive 2000/31 nasprotuje temu, da bi lahko odredba, kakršna je ta iz točk 37 in 46 te sodbe, učinkovala na svetovni ravni.

49 Za odgovor na to vprašanje je treba opozoriti, da Direktiva 2000/31, kot izhaja zlasti iz njenega člena 18(1), glede tega ne določa nobene omejitve, tudi ne ozemeljske, glede obsega ukrepov, ki jih države članice lahko sprejmejo v skladu s to direktivo.

50 Zato in ob upoštevanju tudi točk 29 in 30 te sodbe Direktiva 2000/31 ne nasprotuje temu, da imajo taki ukrepi učinke na svetovni ravni.

51 Vendar pa iz uvodnih izjav 58 in 60 te direktive izhaja, da je zakonodajalec Unije ob upoštevanju globalne razsežnosti elektronskega poslovanja menil, da je treba zagotoviti skladnost pravil Unije na tem področju z veljavnimi mednarodnimi pravili.

52 Iz tega izhaja, da morajo države članice zagotoviti, da ukrepi, ki jih sprejmejo in ki učinkujejo na svetovni ravni, ustrezno upoštevajo zadnjenavedena pravila.

53 Glede na navedeno je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da je treba Direktivo 2000/31, zlasti njen člen 15(1), razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da lahko sodišče države članice:

– ponudniku storitev gostovanja naloži, naj izbriše podatke, ki jih hrani in katerih vsebina je enaka vsebini podatka, ki je bil prej razglašen za nezakonitega, ali naj blokira dostop do njih, ne glede na to, kdo je zahteval hrambo teh podatkov;

– ponudniku storitev gostovanja naloži, naj izbriše podatke, ki jih hrani in katerih vsebina je enakovredna vsebini podatka, ki je bil prej razglašen za nezakonitega, ali naj blokira dostop do njih, če sta nadzor in iskanje podatkov, na katere se nanaša ta odredba, omejena na podatke, ki prenašajo sporočilo z vsebino, ki je glede na vsebino, katere nezakonitost je bila ugotovljena, v bistvenem delu ostala nespremenjena, in ki vsebujejo elemente, opredeljene v odredbi, pri čemer razlike pri ubeseditvi te vsebine, ki je enakovredna vsebini podatka, za katerega je bilo prej ugotovljeno, da je nezakonit, niso take, da bi moral zadevni ponudnik storitev gostovanja samostojno presojati to vsebino, in

– ponudniku storitev gostovanja odredi, naj izbriše podatke, na katere se nanaša odredba, ali blokira dostop do njih na svetovni ravni v okviru upoštevnega mednarodnega prava.

Tretje vprašanje

54 Glede na odgovor na prvo in drugo vprašanje tretjega vprašanja ni treba preučiti.

Stroški

55 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Direktivo 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju), zlasti člen 15(1) te direktive, je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da lahko sodišče države članice:

– **ponudniku storitev gostovanja naloži, naj izbriše podatke, ki jih hrani in katerih vsebina je enaka vsebini podatka, ki je bil prej razglašen za nezakonitega, ali naj blokira dostop do njih, ne glede na to, kdo je zahteval hrambo teh podatkov;**

– **ponudniku storitev gostovanja naloži, naj izbriše podatke, ki jih hrani in katerih vsebina je enakovredna vsebini podatka, ki je bil prej razglašen za nezakonitega, ali naj blokira dostop do njih, če sta nadzor in iskanje podatkov, na katere se nanaša ta odredba, omejena na podatke, ki prenašajo sporočilo z vsebino, ki je glede na vsebino, katere nezakonitost je bila ugotovljena, v bistvenem delu ostala nespremenjena, in ki vsebujejo elemente, opredeljene v odredbi, pri čemer razlike pri ubeseditvi te vsebine, ki je enakovredna vsebini podatka, za katerega je bilo prej ugotovljeno, da je nezakonit, niso take, da bi moral zadevni ponudnik storitev gostovanja samostojno presojati to vsebino, in;**

– **ponudniku storitev gostovanja odredi, naj izbriše podatke, na katere se nanaša odredba, ali blokira dostop do njih na svetovni ravni v okviru upoštevnega mednarodnega prava.**

Podpisi